

ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ Ι – ΤΕΛΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ 21.06.2023

ΤΜΗΜΑ Π. ΜΕΡΤΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Διάρκεια εξέτασης: 2 ώρες

Οδηγίες: Η μέγιστη βαθμολογία είναι 120. Χρησιμοποιήστε πρόχειρο και γράψτε τις λύσεις με τη σειρά.

Θέμα 1 [10 μονάδες]. Υποθέστε ότι τα ενδεχόμενα A, B, C, D είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους και ότι $\mathbb{P}(CD) > 0$. Δείξτε ότι $\mathbb{P}(A | CD) = \mathbb{P}(A)$, $\mathbb{P}(B | CD) = \mathbb{P}(B)$, $\mathbb{P}(AB | CD) = \mathbb{P}(AB)$, και $\mathbb{P}(A \cup B | CD) = \mathbb{P}(A \cup B)$.

Θέμα 2 [15 μονάδες]. Ρίχνουμε ένα – πιθανώς κίβδηλο – νόμισμα δύο φορές. Έστω A το ενδεχόμενο να φέρουμε δύο κορώνες, B το ενδεχόμενο να φέρουμε τουλάχιστον μία κορώνα, και C το ενδεχόμενο η πρώτη ρίψη να είναι κορώνα.

(1) Να δείξετε ότι $\mathbb{P}(A | C) \geq \mathbb{P}(A | B)$.

(2) Να υπολογισθούν οι πιθανότητες $\mathbb{P}(A | C)$ και $\mathbb{P}(A | B)$ αν το νόμισμα είναι δίκαιο.

Θέμα 3 [15 μονάδες]. Ρίχνουμε τρία αμερόληπτα ζάρια και σημειώνουμε το άθροισμα τους. Τι είναι πιο πιθανό: να φέρουμε άθροισμα ίσο με 11 ή ίσο με 12?

Θέμα 4 [15 μονάδες]. Ρίχνουμε δύο νομίσματα συγχρόνως μέχρι το ένα από αυτά να έρθει κορώνα και το άλλο γράμματα. Το πρώτο νόμισμα έρχεται κορώνα με πιθανότητα p , το δεύτερο με πιθανότητα q . Όλες οι ρίψεις θεωρούνται ανεξάρτητες. Να βρεθεί (1) η σ.μ.π., η μέση τιμή, και η διασπορά του αριθμού των ρίψεων, καθώς και (2) η πιθανότητα ότι η τελευταία ρίψη του πρώτου νομίσματος είναι κορώνα. Δίνεται ότι η γεωμετρική κατανομή με παράμετρο ρ έχει μέσο $1/\rho$ και διασπορά $(1 - \rho)/\rho^2$.

Θέμα 5 [10 μονάδες]. Έστω ότι η X έχει σ.π.π. $f(x) = ce^{-\lambda|x|}$, $x \in \mathbb{R}$, για κάποια σταθερά $c > 0$. Να προσδιορίσετε τη σταθερά c και να υπολογίσετε τη μέση τιμή και τη διασπορά της X .

Θέμα 6 [20 μονάδες]. Ένα σημείο επιλέγεται τυχαία (με ομοιόμορφη σ.π.π.) στο ημικύκλιο $D = \{(x, y) : y \geq 0, x^2 + y^2 \leq R^2\}$, $R > 0$. Να υπολογίσετε (1) την από κοινού σ.π.π. των συντεταγμένων X και Y , (2) τις περιθώριες σ.π.π. των X και Y , και, τέλος, (3) τις μέσες τιμές $\mathbb{E}[X]$ και $\mathbb{E}[Y]$.

Θέμα 7 [10 μονάδες]. Έστω X διακριτή τυχαία μεταβλητή με κατανομή πιθανότητας $\mathbb{P}(X = 1) = 1/2$, $\mathbb{P}(X = 2) = 1/4$, και $\mathbb{P}(X = 3) = 1/4$. Να υπολογίσετε (1) τη ροπογεννήτρια συνάρτηση της X , και (2) τις ροπές $\mathbb{E}[X]$, $\mathbb{E}[X^2]$ και $\mathbb{E}[X^3]$.

Θέμα 8 [25 μονάδες]. Έστω ακολουθία ανεξάρτητων και ισόνομων τυχαίων μεταβλητών $X_1, X_2, \dots$ με πεπερασμένη μέση τιμή μ , και έστω $Y_i = X_i X_{i+1}$ για $i \in \mathbb{N}$.

(1) Υπολογίστε την $\mathbb{E}[Y_i]$.

(2) Είναι η Y_i και η Y_{i+1} ανεξάρτητες? Είναι ισόνομες?

[Ναι/Όχι]

(3) Είναι η Y_i και η Y_{i+2} ανεξάρτητες? Είναι ισόνομες?

[Ναι/Όχι]

(4) Έστω $R_n = Y_1 + Y_3 + \dots + Y_{2n+1}$. Βρείτε το όριο της R_n/n καθώς $n \rightarrow \infty$.

(5) Έστω $S_n = Y_1 + Y_2 + \dots + Y_n$. Βρείτε το όριο της S_n/n καθώς $n \rightarrow \infty$.

Καλή επιτυχία!!